

جلسه‌ی اول

آموزش قرائت صفحات ۴۲۹ تا ۴۲۱ قرآن کریم

چه زیبا! اگر از آغاز سال تحصیلی تاکنون روزی یک صفحه از قرآن کریم را خوانده باشید، کار کم ولی پیوسته برکات زیادی دارد. طولانی ترین راه‌ها، گام به گام طی می‌شود. چه خوب است از همین دوران نوجوانی به کارهای خوب ولی به ظاهر کوچک عادت کنید. یکی از بهترین کارها خواندن مستمر و روزانه‌ی قرآن کریم است. این کار ساده ولی بسیار ارزشمند را حتماً انجام دهد.

در این درس نیز هم‌چون درس قبل، دبیر محترم صفحات ۴۲۹ تا ۴۲۱ قرآن کریم را میان دانش‌آموزان تقسیم می‌کند تا فعالیت‌های زیر انجام شود.

فعالیت اول — پیش‌خوانی: پس از تقسیم صفحات ۴۲۹ تا ۴۲۱ قرآن کریم، به صورت فردی یا در گروه‌های دو یا سه نفره، هریک، آیات یکی از این صفحات را به صورت فردی برای خود یا هم‌گروه خود بخوانید.

فعالیت دوم — خواندن آیات: با انتخاب دبیر محترم تعدادی از دانش‌آموزان، هر کدام یک یا دو سطر از آیاتی را که در فعالیت قبل پیش‌خوانی کرده‌اند، بلند می‌خوانند. هنگام خواندن آیات، سایر دانش‌آموزان با دقت از روی قرآن خود خط می‌برند و در تصحیح و تمرین قرائت آیات مشارکت فعال دارند.

کاردرکلاس

تمرین اول - جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل نمایید و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

کفر می ورزند ، می کشند ، امر می کنند ، یاور ، عدل

معنا	کلمه	نُون
.....	يَكْفُرونَ	۶
رساندن پیام، پیام	بَلَاغ	۷
.....	يَأْمُرُونَ	۸
کار خوب	مَعْرُوف	۹
.....	قِسْط	۱۰

معنا	کلمه	نُون
.....	يَقْتُلُونَ	۱
بشرات ده	بَشِّر	۲
.....	نَصِير	۳
تباه شد، از بین رفت	حَبَطَتْ	۴
قرار بده	إِجْعَلْ	۵

تمرین دوم - ترکیب ها و عبارت های قرآنی را به کمک هم گروه خود معنا کنید.

ردیف	ترکیب	معنا
۱	بَشِّرِ الصَّابِرِينَ	
۲	عَلَيْكَ الْبَلَاغُ	
۳	كَيْفَ تَكُفُّرُونَ بِاللَّهِ	
۴	يَأْمُرُهُمْ	
۵	تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ	
۶	وَاجْعَلْ لَنَا	
۷	مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا	

تمرین سوم - ترجمه های عبارات قرآنی را کامل کنید.

۱- إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ

قطع‌آخدا ..... به ..... و نیکی.

۲- أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ

آیا ..... مردی را که می‌گوید ..... خداست.

۳- أَفِبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ

پس ..... به باطل ..... و به نعمت خدا

۴- لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ

نگیرند مؤمنان ..... را دوستانی به جای

۵- وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِإِيمَانِنَا وَلِقاءَ الْآخِرَةِ حَبَطَتْ أَعْمَالُهُمْ

تکذیب کردند ..... و دیدار آخرت را

تمرین چهارم - با توجه به آموخته‌های قبلی خود در درس قرآن و عربی، این عبارات قرآنی را معنا کرده و به فعل‌های مشخص شده، بیشتر توجه کنید. قبلًاً معنای صیغه‌های دیگری از این فعل‌ها را (یَعْلَمُونَ، يَسْكُرُ، يَهْدِي، يَشَاءُ، يَجْعَلُ، يَكْفُرُونَ) فراگرفته‌اید.

۱. وَ اللَّهُ يَعْلَمُ وَ أَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

۲. تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَ لَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ

۳. قَالَ هُذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوْنِي إِشْكُرْ أَمْ أَكْفُرْ

تا مرا بیازماید آیا.....

۴. وَ لِكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبادِنَا

۵. الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا إِخْرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

خدای دیگر، پس به زودی.....

أنس با قرآن در خانه

۱- سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۴۲۹ تا ۴۲۱ قرآن کریم را بخوانید و هم چنین از صفحه‌ی «۴۲۳» قرآن کریم چند کلمه یا ترکیب را که معنای آن‌ها را می‌دانید، جستجو کرده و معنا کنید.

۲- فعالیت سوم جلسه‌ی آینده را انجام دهید.

جلسه‌ی دوم

فعالیت اول – مطالب جلسه‌ی قبل را بررسی و ارزش‌یابی کنید.

فعالیت دوم – خواندن صفحات ۴۳۷ تا ۴۳۰ قرآن کریم را به روش جلسه قبل تمرین کنید.

فعالیت سوم – آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱. إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْأَسْلَامُ

۲. الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّا آمَنَّا

۳. فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِناعَذَابَ النَّارِ

و نگهدار مارا

۴. إِنَّ الَّذِينَ يَكُفُرُونَ بِعِيَاتِ اللَّهِ

۵. وَ يَقْتُلُونَ التَّبِيَّينَ بِغَيْرِ حَقٍّ

۶. وَ يَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ

أنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۴۳۷ تا ۴۳۰ قرآن کریم را بخوانید و هم چنین چند کلمه یا ترکیب آشنا را از صفحه‌ی ۴۳۵ جست و جو کرده و معنا کنید.

دختر خردسال حافظ قرآن

رقیه محمدی در سال ۱۳۶۸ در شهر تهران متولد شد. هنگامی که رقیه نوزاد بود، خانواده‌ی او در منزل از طریق رادیو و یا ضبط صوت به تلاوت قرآن گوش می‌دادند. به همین جهت از همان ابتدا رقیه با صدای روح بخش قرآن آشنا و مأنس می‌شد.

کمتر از ۳ سال داشت که توانست شش سوره از جزء آخر قرآن را حفظ کند، هنگامی که پدر رقیه علاقه‌ی او را به قرآن مشاهده کرد، تصمیم گرفت با تهیه‌ی نوارهای قرآن و تشویق‌های پی‌درپی، او را در حفظ قرآن یاری کند. سرانجام «رقیه محمدی» در شب تولد حضرت امام حسن عسکری (ع) در تاریخ ۱۳۷۴/۶/۱۲ موفق شد در مدت ۳ سال در سن کمتر از شش سالگی قرآن مجید را به‌طور کامل حفظ کند و از آن پس در ردیف خردسال‌ترین حافظان کل قرآن در جهان قرار گرفت. رقیه محمدی برای حضور در «مجالس قرآنی» و اجرای برنامه‌های قرآنی به بیشتر شهرهای ایران و برخی کشورهای جهان سفر کرده است که برنامه‌های او مورد توجه بسیاری قرار گرفته است.

رقیه محمدی در سفری به انگلستان، برنامه‌های قرآنی فوق العاده‌ای در شهرهای مختلف انگلستان اجرا کرد که مورد توجه بسیاری از مسلمانان و غیر مسلمانان قرار گرفت و پس از امتحانی که هفت تن از استادان دانشگاه اسلامی حجاز در انگلستان از وی به عمل آورdenد، موفق به دریافت درجه دکترا شد.

او به راستی برای مسلمانان و ایران افتخار آفرینده است.
امیدواریم شما نیز روزی افتخارآفرین باشید.

جلسه‌ی اول

آموزش قرائت صفحات ۴۳۸ تا ۴۴۵ قرآن کریم

فعالیت اول—پیش خوانی: بس از تقسیم صفحات ۴۳۸ تا ۴۴۵ قرآن کریم، به صورت فردی یا در گروه‌های دو یا سه نفره، هریک، آیات یکی از این صفحات را به صورت فردی برای خود یا هم‌گروه خود بخوانید.

فعالیت دوم—خواندن آیات: با انتخاب دییر محترم تعدادی از دانش‌آموزان، هر کدام یک یا دو سطر از آیاتی را که در فعالیت قبل پیش خوانی کرده‌اند، بلند می‌خوانند. هنگام خواندن آیات، سایر دانش‌آموزان با دقت از روی قرآن خود خط می‌برند و در تصحیح و تمرین قرائت آیات مشارکت فعال دارند.

فعالیت مکمل: دانش‌آموزان علاوه‌مند با راهنمایی دییر محترم، با استفاده از لوح فشرده (CD) قرائت قرآن کریم که در اختیار دارند یا نوار قرائت زیبای قاریان مختلف، قطعه‌ای از آیات صفحات ۴۳۸ تا ۴۴۵ قرآن کریم را انتخاب کرده و با هماهنگی دییر محترم چند دقیقه‌ای آن قرائت را در جلسه‌ی آینده در وقت آموزش قرائت، در کلاس پخش کنند.

هنگام شنیدن قرائت آیات به تلفظ حروف «ح» توجه کنید و سعی کرده شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

تمرین اول - جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل نمایید و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

روزی می‌دهد ، دوست می‌دارید ، گمراهی ، دوست می‌دارد ، نیکو

معنا	کلمه	نحو
.... خوب ،	حَسَنٌ	۶
می آورد	يَأْتِيُ ... بـ	۷
.....	يَرْزُقُ	۸
به زودی	سَوْفَ	۹
..... ضلال، ضلالة	ضَلَالٌ، ضَلَالَةٌ	۱۰

معنا	کلمه	نحو
.....	يُحِبُّ	۱
.....	تُحِبَّونَ	۲
پیروی کنید	إِتَّبِعُوا	۳
می یابد	تَجِدُ	۴
برگزید	اصْطَفَى	۵

تمرین دوم - ترکیب‌ها و عبارت‌های قرآنی را به کمک هم‌گروه خود معنا کنید.

ردیف	ترکیب	معنا
۱	رِزْقًا حَسَنًا	
۲	تَحْدُّ كُلُّ نَفْسٍ	
۳	يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ	
۴	*فَاتَّبِعُونِي	
۵	بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ	

تمرین سوم - خطای هر یک از ترجمه‌ها را مشخص کنید و ترجمه‌ی صحیح را

بنویسید.

ردیف	عبارات قرآنی	ترجمه‌ی نادرست	ترجمه‌ی درست
۱	قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ الرَّسُولَ	بگو اطاعت کردند خدا و پیامبر را.	
۲	قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ	گفت قوم من پیروی کردند پیامبران را.	
۳	يَا مَرِيمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ	ای مریم، قطعاً خداوند ترا بر می‌گزیند.	
۴	قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ	بگو چه کسی از آسمان‌ها و زمین به شما روزی داد.	

* فَاتَّبِعُونِي = فَاتَّبِعُوا + ن + ئ؛ گاهی قبل از «ئ» حرف «ن» اضافه می‌شود ولی در معنا تأثیری ندارد بلکه برای آسان شدن تلفظ کلمه است.

تمرین چهارم - به معنای فعل «یَشْكُرُونَ» در دو عبارت قرآنی زیر توجه کنید :

لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ : برای گروهی که شکر می‌کنند.

لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ : شاید آن‌ها شکر کنند.

همان طور که می‌دانید هر دو فعل فوق مضارع است؛ ولی در عبارت اول به صورت مضارع اخباری (با پیشوند «می») و در عبارت دوم به صورت مضارع التزامی (بدون پیشوند) معنا شده است. برای ترجمه‌ی مناسب، باید با توجه به سایر اجزای جمله، فعل مضارع را به صورت اخباری یا التزامی معنا کرد. معمولاً فعل‌هایی که پس از «آن»، «من»، «العلَّ» و «إن» می‌آید، مضارع التزامی معنا می‌شود. اکنون عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱. **لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ**

۲. **وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ**

۳. **وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَ**

۴. **يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ**

۵. **وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ**

أنس با قرآن در خانه

۱- سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۴۲۸ تا ۴۴۵ قرآن کریم را بخوانید و هم‌چنین از صفحه‌ی «۴۴۴» قرآن کریم چند کلمه یا ترکیب را که معنای آن‌ها را می‌دانید، جست‌وجو کرده و معنا کنید.

۲- فعالیت سوم جلسه‌ی آینده را انجام دهید.

جلسه‌ی دوم

فعالیت اول - مطالب جلسه‌ی قبل را بررسی و ارزش‌یابی کنید.

فعالیت دوم - خواندن صفحات ۴۴۶ تا ۴۵۴ قرآن کریم را به روش جلسه قبل تمرین کنید. هنگام شنیدن قرائت آیات به تلفظ حرف «ح» توجه کنید و سعی کنید شما نیز این حرف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

فعالیت سوم - آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱- يَوْمَ تَرْجُدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا

حاضر.

۲- فُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي

۳- يُحِبُّكُمُ اللَّهُ وَ يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ

۴- وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۵- إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى إِادَمَ وَ نُوحًا وَ أَلَّا إِبْرَاهِيمَ وَ أَلَّا عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ

۶- قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ

آن

أنس با قرآن در خانه

سعی کنید هر روز در خانه حداقل یک صفحه از صفحات ۴۴۶ تا ۴۵۴ قرآن کریم را بخوانید و هم چنین چند کلمه یا ترکیب آشنا را از صفحه‌ی «۴۵۰» جست و جو کرده و معنا کنید.

۱- در اینجا «كُنْتُمْ تُحِبُّونَ» به همان معنای «تُحِبُّونَ» است.

۲- «يُحِبُّ» به همان معنای «يُحِبُّ» است.

امتحان

ساعت امتحان بود. تنبلی و سستی در درس خواندن، کار دستم داده بود و اضطراب سراپای وجودم را گرفته بود. چه کنم؟ هر لحظه فکری به ذهنم می‌آمد. آخر تصمیم خود را گرفتم. کتاب درسی را در کشوی میز گذاشت و با ظرافت تمام آن را

طوری قرار دادم که نه کسی متوجه شود و نه به هنگام استفاده دچار مشکل شوم. لحظه‌ای احساس آرامش کردم. معلم وارد کلاس شد و برگه‌های سوال را توزیع کرد، همه آماده‌ی امتحان بودیم، اما ناگهان او بچه‌های کلاس را غافلگیر کرد. آهسته آهسته به سوی تخته سیاه رفت و آیه‌ای کوتاه از کتاب بزرگ آسمانی را بر روی آن نوشت:

الَّمْ يَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى

سپس رو به ما کرده و تنها یک کلام گفت: «آخرین نفر، ورقه‌های امتحان را به دفتر بیاورد و به من تحولیل دهد». آنگاه پیش چشمان مبهوت ما از کلاس خارج شد. او نگاه همواره ناظر خدا را به یاد می‌آورد و خود رفت. حالت عجیبی به من دست داد، من که از امتحان چیزی بلد نبودم، در ورقه‌ام هیچ چیز ننوشتم، جز یک جمله:

آری، یافتم که خدا همیشه مرا می‌بیند!

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغْضُضُوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ

به مردان با ایمان بگو دیده فرو نهند

وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ

و پاکدامنی ورزند،

ذُلِكَ أَزْكِيَ لَهُمْ

این برای آنان پاکیزه‌تر است

إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

زیرا خدا به آنچه انجام می‌دهند آگاه است.

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضُنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ

و به زنان با ایمان بگو دیده فرو نهند

وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ

و پاکدامنی ورزند

وَلَا يُبَدِّيْنَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا ...

و زیورهای خود را آشکار نکنند مگر آنچه که نمایان است.

سوره‌ی نور آیه‌ی ۳۰ و ۳۱